

Foto Desmedt.

Wie kan de
voordelen
van onze
werken
van

SOCIALE ZEKERHEID

genieten ?

Deze kwestie is zo ingewikkeld dat het reglement, om klaar te zijn, een onderscheid moest maken tussen :

- De « aangeslotenen », d.w.z. de bedienden, de gepensioneerden, de weduwen van in actieve dienst overleden bedienden, die geen pensioen genieten, en de personen toegelaten tegen betaling van een speciale bijdrage ;
- De « rechthebbenden », d.w.z. de gezinsleden (ten laste) van deze vier categorieën van aangeslotenen.

De categorieën van « aangeslotenen » zijn niet talrijk. De lijst der « rechthebbenden » en de voorwaarden die zij moeten vervullen is daarentegen zeer lang en het vraagt wel veel aandacht om de toepassing van zekere gevallen ergens thuis te brengen, vooral wanneer die van het gewone afwijken.

Wij zullen die kiese stof hierna in grote trekken behandelen, doch de uitzonderingsgevallen en de minder

belangrijke bijzonderheden onbesproken laten. De lezer kan eventueel het reglement raadplegen (Bericht 12 P. van 1950 en zijn vervolgen).

De « aangeslotenen »

Dit zijn :

1. De statutaire bedienden, m.a.w. de stagedoende en definitieve bedienden, om het even of zij in actieve dienst zijn, met gewoon verlof of met onbetaald verlof gedurende een periode van dertig dagen en minder, of zij afwezig zijn wegens ziekte of verwondingen, zelfs indien zij, om die reden, in de wachtafdeling geplaatst werden.

Hebben geen recht op de voordelen van onze werken van sociale zekerheid, de statutaire bedienden :

- die een onbetaald verlof bekomen hebben waarvan de duur dertig dagen overschrijdt ;

- die onder de wapens vertoeven ;
- die in hun bediening geschorst werden.

De titularissen van een rust-of overlevingspensioen.

Worden als « rustpensioenen » beschouwd :

- De pensioenen toegekend op verzoek van de titularis of op de leeftijdsgrens ;
- De pensioenen ambtshalve toegekend ingevolge onzijdige invaliditeit ;
- De invaliditeitsvergoedingen toegekend aan bedienden ontslagen uit hun functies omdat zij definitief

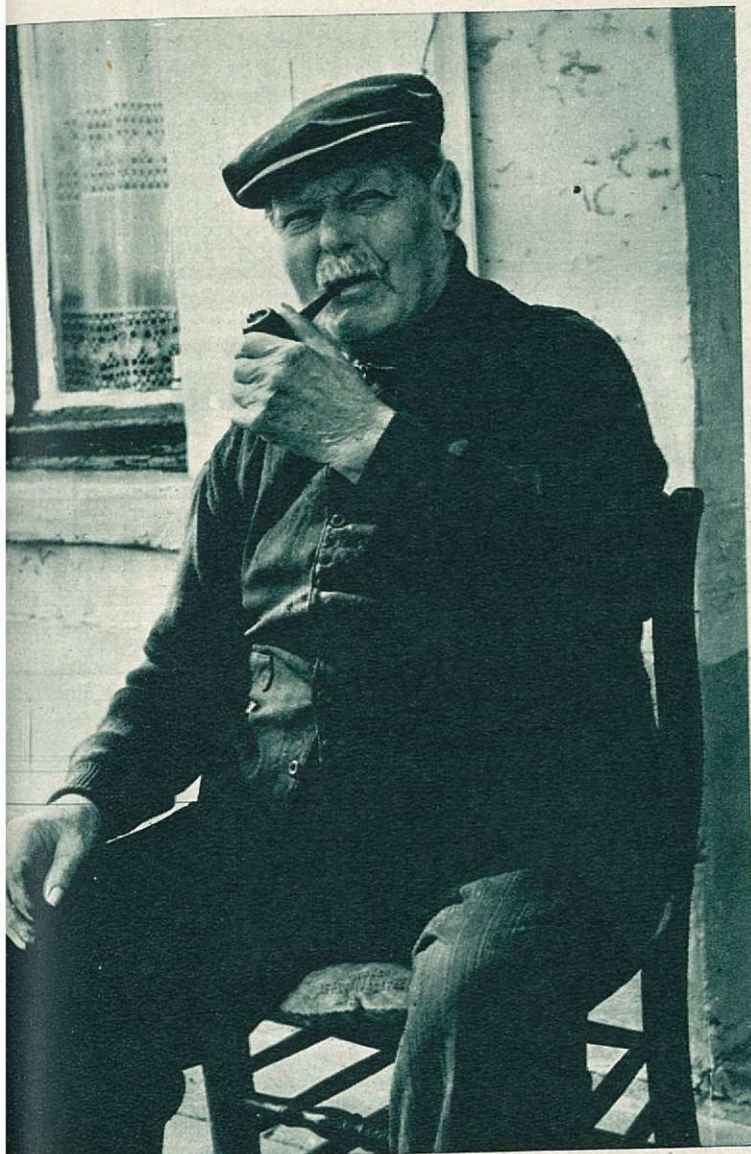

Foto Lezy.

ongeschikt erkend werden tot iedere betrekking aan onze Maatschappij alvorens vijf jaar dienst te tellen als statutair bediende (1).

Zekere personen, die een pensioen ontvangen van een Staatsadministratie of van een gelijkgestelde administratie, bekomen een **pensioenaandeel** dat ten laste valt van onze

Maatschappij ingevolge bij de spoorweg bewezen diensten ; zij worden niet beschouwd als gepensioneerd van de N.M.B.S.

- b) Onder de titularissen van een « overlevingspensioen », die recht hebben op de gezondheidszorgen, komen voor :
 - De weduwen van in actieve dienst gestorven bedienden, van overleden gepensioneerd bedienden, van overleden gewezen bediende (ontslagnemers, afgezetten, enz.) ;
 - De wezen (van vader en moeder) van de hierboven genoemde bedienden, zolang zij de ouderdom van 21 jaar niet bereikt hebben, zelfs indien zij een betaalde betrekking bekleden of getrouwd zijn ;
 - De wezen (van vader en moeder) van de hierboven genoemde bedienden, die ouder zijn dan 21 jaar, en, ingevolge ernstige gebreken (krankzinnigheid, bv.) niet in staat zijn in hun onderhoud te voorzien en een « pensioen van gebrekkige wees » ontvangen.
3. De weduwe van een bediende die, op het ogenblik van zijn overlijden, minder dan vijf jaar werkelijke dienst, geldig voor het pensioen, telde of nog geen jaar getrouwd was evenals de weduwe van een houder van een invaliditeitsvergoeding wiens geval hierboven voorzien is.

Deze toestanden, die gelukkig niet talrijk zijn, worden geregeld als volgt :

- Recht op gezondheidszorgen gedurende een periode van twee jaar, te rekenen van de datum van het overlijden, voor zover de weduwe voldoet aan zekere door het reglement bepaalde voorwaarden van verblijf, werk, inkomsten, burgerlijke stand ;
- Tegen betaling van een speciale bijdrage, bij het verstrijken van deze periode, indien de weduwe nog altijd aan dezelfde voorwaarden voldoet.

4. De aangeslotenen die een speciale bijdrage betalen.

Dit kunnen gewezen bedienden zijn, geschorste bedienden, bedienden met onbetaald verlof, gescheiden of tewerkgestelde vrouwen van bedienden, weduwen van overleden bedienden of van overleden gepensioneerd, zekere verwanten in opgaande linie, enz.

De « rechthebbenden »

Dit zijn de gezinsleden (ten laste) van de « aangeslotenen » :

1. De gezinsleden van de statutaire bedienden in actieve dienst van wie sprake is onder de rubriek 1 hierboven, en de statutaire bedienden onder de wapens.
2. De gezinsleden van de houders van een rustpensioen, van een pensioen wegens onzijdige invaliditeit of van een overlevingspensioen. Hier moeten wij volgend onderscheid maken :

- a) De pensioenen toegekend na 31 december 1939. Sedert 1946, wordt op die pensioenen ambtshalve een afhouding van 1 1/2 % toegepast ; de gezinsleden werden, eveneens ambtshalve, rechthebbenden op onze gezondheidszorgen, met uitzondering van diegenen wier geval behandeld wordt in bijzondere bepalingen die wij verder zullen uiteenzetten ;
- b) De pensioenen toegekend vóór 1 januari 1940. De houders van die pensioenen hebben, in 1946, kunnen toestemmen in dezelfde afhouding van 1 1/2 %

(1) De invaliditeitsvergoeding wordt berekend volgens de wetgeving op de verzekering tegen ziekte en invaliditeit (V.Z.I.)

waardoor hun gerechtigde gezinsleden onze gezondheidszorgen kunnen genieten. De houders van pensioenen (gewezen bedienden, weduwen) die, alhoewel zij destijds herhaaldelijk door de Maatschappij hierover geraadpleegd werden, in deze afhouding niet toegestemd hebben, genieten de gezondheidszorgen, maar hun gezinsleden zijn ervan verstoken. Het gezinslid, daarentegen, dat deze hoedanigheid verliest en op zijn

werken niet genieten. M. X. overlijdt in 1958; zijn weduwe bekommt een overlevingspensioen. Hierdoor bekommt zij tevens de voordelen waarvan zij verstoken was tijdens het leven van haar echtgenoot;

3. De gezinsleden van de weduwe wier geval onder nummer 3 hierboven uiteengezet werd;
4. De gezinsleden van zekere aangeslotenen die een speciale bijdrage betalen, op voorwaarde, wel te verstaan, dat deze laatsten als bijdrage het bedrag storten dat de verzekering dekt van de rechthebbenden uit wie hun gezin is samengesteld.

OPMERKINGEN

Een «aangeslotene» heeft altijd recht op de voordelen van onze sociale werken, zelfs indien hij, als gepensioneerde bv. verplicht-verzekerde wordt onder het wettelijk stelsel van de sociale zekerheid (R.V.Z.I.)

Elk gezinslid dat als «rechthebbende» vermeld werd, heeft daarentegen geen recht op die voordelen indien het om de een of andere reden recht heeft op gezondheidszorgen uit hoofde van dit wettelijk stelsel van verplichte verzekering.

Eerste voorbeeld :

Een gepensioneerde — welke ook zijn leeftijd is — zelfs meer dan 65 jaar-werkt in de particuliere nijverheid, in de handel of aan de «Expo 1958». Hierdoor is hij onderworpen aan het wettelijk stelsel van de Verzekering tegen Ziekte en Invaliditeit (V.Z.I.)

Zijn werkgever zal hem elke trimester een «bijdragebon» overhandigen, d.w.z. een document waarop de bezoldiging, uitbetaald gedurende het voorgaande trimester, en het aantal geleverde werkdagen vermeld zijn. Die gepensioneerde blijft aangesloten bij onze kas van de sociale werken maar hij is daarenboven een verplicht-aangeslotene van het wettelijk stelsel. De bijdragebon zal hij afgeven aan een door hem gekozen mutualiteit waar hij zich zal laten inschrijven. Na de stage waaraan deze gepensioneerde noodzakelijk bij die mutualiteit onderworpen is (gewerkt hebben gedurende minstens 6 opeenvolgende maanden en minstens 120 dagen gedurende deze periode) worden hij en zijn gezinsleden werkelijke rechthebbenden van de mutualiteit.

Indien de gepensioneerde gedurende een zekere tijd onbekwaam is tot werken, zal hij door de mutualiteit, onder bepaalde voorwaarden, als zieke vergoed worden. Hij zal zich zelfs, uit dien hoofde, aan de controle van de adviserende geneesheer van zijn mutualiteit moeten onderwerpen. Hij blijft echter nog altijd aangesloten bij onze kas van de sociale werken en geniet alle voordelen die zij verstrekt.

Daarentegen, verliezen de echtgenote en de andere gezinsleden (kinderen, enz.) die rechthebbenden waren van onze werken van sociale zekerheid tot bij het verstrijken van de stage (einde van de zesde maand, dag op dag) (1), die hoedanigheid dezelfde dag en bekomen zij de voordelen van de V.Z.I. bij de mutualiteit.

Indien de gepensioneerde verwaarloost zijn bijdragebons aan een mutualiteit af te geven, worden de echtgenote en de rechthebbenden, bij het verstrijken van de zesde maand, van onze gezondheidszorgen uitgesloten. Hierdoor zullen zij geen enkel voordeel van de verzekering tegen ziekte en invaliditeit meer genieten : noch bij de mutualiteit, noch bij ons.

(1) De stage bedraagt slechts drie maanden voor de werknemers onder de 25 jaar, wat niet het geval is met onze gepensioneerden.

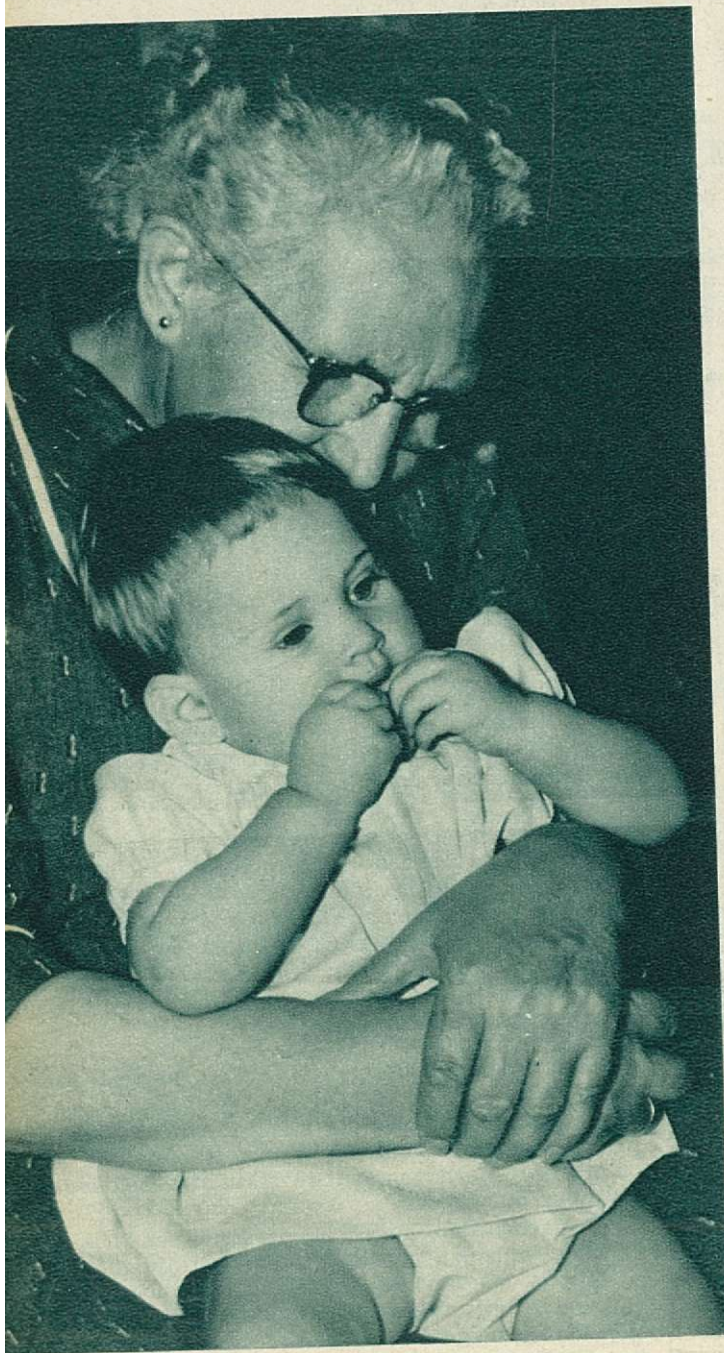

Foto Lezy.

beurt houder van een pensioen wordt, gaat ambtshalve over naar de categorie van de aangeslotenen en bekommt de gezondheidszorgen die het voorheen niet genoot.

Een voorbeeld : M. X. werd in 1938 gepensionerd. In 1946, stemde hij niet toe in de afhouding van 1 1/2 % : zijn vrouw kan de voordelen van onze kas der sociale

Tweede voorbeeld :

Een weduwe, die titularis is van een overlevingspensioen, werkt in de particuliere nijverheid ; hierdoor is zij onderworpen aan het wettelijk stelsel.

Zij bevindt zich in hetzelfde geval als de gepensioneerde van wie sprake is in het voorgaande voorbeeld. Als gezinshoofd moet zij zich samen met haar kinderen bij een mutualiteit aansluiten. De moeder bewaart, als gepensioneerde van onze Maatschappij, het genot der gezondheidszorgen van onze kas, maar de kinderen (en de andere rechthebbenden, indien er zijn) zijn ervan uitgesloten en moeten de genees- en artseneijkundige bijstand aanvragen aan de mutualiteit zodra de werkvoorwaarden vervuld zijn (zes maanden indien het gezinshoofd 25 jaar en ouder is, drie maanden indien het jonger is dan 25 jaar).

In bepaalde gevallen, die wij verder zullen aanstippen, gaat een **rechthebbende** van onze werken van sociale zekerheid (echtgenote, kind) die verplicht-verzekerde geworden is, als rechthebbende naar het wettelijk stelsel over van de eerste dag van zijn tewerkstelling en wordt hij van dezelfde dag af uitgesloten van onze gezondheidszorgen : het is een geval van « rechtstreekse verbinding » van het stelsel N.M.B.S. met het wettelijk stelsel.

Wij stippen nog aan dat er geen rechtstreekse overgang bestaat voor een **aangeslotene** (gepensioneerde) die in de particuliere nijverheid gaat werken.

Derde voorbeeld :

Een gezinslid (echtgenote, kind, ascendenten) dat recht heeft op de voordelen van onze werken van sociale zekerheid, verliest deze hoedanigheid indien het zelf bij zijn mutualiteit de voordelen van het wettelijk stelsel (V.Z.I.) kan genieten :

- Als een aan de wet onderworpen werknemer : werkmans of bediende ;
- Als een aan de wet onderworpen gewezen werknemer :
 - a) Ouderdomsgepensioneerde die de wettelijke bijdrage niet moet betalen (niet te verwarren met de zogenaamde « aanvullende » bijdrage) ;
 - b) Rechthebbende op invaliditeitsvergoedingen ten laste van de mutualiteit ;
- Als een weduwe van een werknemer die een verplicht-verzekerde was en die, op 1-12-1944, in regel was met zijn bijdrage bij een erkende mutualiteitsmaatschappij aangesloten bij een aangenomen Landsbond, en het op ononderbroken wijze gebleven is in de hoedanigheid van verplicht — of vrij — verzekerde.

H. F.

(Wordt voortgezet.)

